

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Cdo/3/2023
Identifikačné číslo spisu:	1110234974
Dátum vydania rozhodnutia:	29.01.2025
Meno a priezvisko:	Mgr. Dušan Čimo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:1110234974.4

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Q.. K. Ď., narodenej X. Q. XXXX, A., S. XX, zastúpenej Advokátskou kanceláriou ŠČURY, s. r. o., Čadca, M. R. Štefánika 2618, IČO: 47 258 055, proti žalovanej KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, Bratislava, Štefanovičova 4, IČO: 00 585 441, o 510.30 € s príslušenstvom, vedenom Mestským súdom Bratislava IV (predtým Okresným súdom Bratislava I) pod sp. zn. 7 C 157/2010, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 28. septembra 2022 sp. zn. 15 Co 88/2021, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 28. septembra 2022 sp. zn. 15 Co 88/2021 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej tiež len „odvolací súd“) na odvolania oboch strán sporu zhora označeným rozsudkom (v poradí druhým, vydaným po zrušení prvého uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky - ďalej tiež len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“ - z 21. januára 2021 sp. zn. 3Cdo/231/2019) I. rozsudok bývalého Okresného súdu Bratislava I (ďalej tiež len „súd prvej inštancie“) z 9. mája 2016 č. k. 7 C 157/2010-205 a/ vo výroku, ktorým uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 510,30 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne z takejto sumy od 20. júla 2010 do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku (t. j. v časti veci samej, kde došlo k prevažnému vyhovneniu žalobe) zmenil tak, že žalobu zamietol (podľa § 388 Civilného sporového poriadku - zákona č. 160/2015 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej tiež len „CSP“); b/ vo výroku, ktorým vo zvyšku uplatneného úroku z omeškania žalobu zamietol potvrdil (podľa § 387 ods. 1 CSP) a c/ vo výroku, ktorým uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni trovy (správne „náhradu trov“) konania v sume 135,60 € v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku zmenil tak, že žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie v rozsahu 100 % (i tu podľa § 388 CSP); II. žalovanej priznal nárok na náhradu trov oboch odvolacích konaní v rozsahu 100 % a III. žalobkyni priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %. Takéto svoje rozhodnutie odôvodnil (pokiaľ šlo o zmeňujúce rozhodnutie vo veci samej) opätovne právne ustanoveniami § 101 Občianskeho zákonníka (zákona č. 40/1964 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej tiež len „OZ“) i s odkazmi na § 104, § 451 ods. 2, § 563, § 801 ods. 2 a § 803 ods. 2 OZ

a zrejmom chybou v písaní neoznačený paragraf (v skutočnosti § 1 - pozn. dovolacieho súdu) ods. 1 a 2 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (v znení účinnom v čase zániku poistenia), v tomto prípade aj s odkazmi na § 9 ods. 4 a § 11 ods. 10 tohto zákona a napokon tiež odkazmi na rozhodnutie najvyššieho súdu z 24. júna 2015 sp. zn. 4Cdo/190/2014 a judikát R 28/1984. Vecne zotrval na názore o premlčaní práva žalobkyne (resp. tu pre nadobudnutie žalovanej pohľadávky žalobkyňou postúpením už jej právneho predchodcu v osobe A. J. W. Ď.) uplynutím dňa 2. februára 2009 (pri možnosti po prvý raz právo vykonať už 2. februára 2006, t. j. v deň nasledujúci po zániku poistenia a existencii všeobecnej trojročnej premlčacej doby pre úpravu povinnosti poisťovne plniť v osobitnom zákone), pričom žaloba bola podaná až 16. augusta 2010. Dôkazy (listiny) predložené žalovanou na pojednávaní predchádzajúcim vyhláseniu tohto rozsudku (oznámenie Poštovej banky a.s. z 9. augusta 2010 s prílohou tvorenou fotokópiou šekovej poukážky na meno právneho predchodcu žalobkyne, vyplatenej 18. septembra 2007) mali podľa odvolacieho súdu povahu neprípustnej novoty (pre vystavenie oznámenia týždeň pred začatím konania a 5 rokov a 9 mesiacov pred rozhodnutím súdu prvej inštancie). Napokon odvolací súd do odôvodnenia svojho rozsudku pojal aj polemiku s časťou odôvodnenia zrušujúceho uznesenie dovolacieho súdu v tejto veci, ktorej podstatou bol názor o možnosti prihladania na raz (tu rozumej v konaní pred súdom prvej inštancie) vznesenú námietku premlčania kedykoľvek do jeho skončenia a to bez ohľadu na jej uplatnenie i ako odvolacieho dôvodu, ak navyše žalovaná na pojednávaní skončenom už spomínaným zrušeným prvým rozsudkom odvolacieho súdu v tejto veci na takej námietke zotrvala, resp. ju vznesla opätovne.

2. Aj tento rozsudok odvolacieho súdu napadla žalobkyňa (ďalej tiež „dovolateľka“) dovolaním s návrhom na jeho zrušenie a vrátenie veci odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania i tentoraz vyvodzovala z ustanovenia § 420 písm. f) CSP namietajúc, že odvolací súd jej nesprávnym procesným postupom znemožnil výkon procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Postupom zakladajúcim vytýkanú tzv. zmätočnosťnú vadu bolo na jednej strane neuvedenie odvolacím súdom ustanovenia zákona umožňujúceho mu prihliadať na námietku premlčania, ktorej neakceptovanie v prvej inštancii nebolo namietané odvolaním, okrem toho ale i pristúpenie k rozhodnutiu po uvedení predbežného právneho posúdenia veci bez umožnenia stranám zhrnúť ich návrhy, vyjadriť sa k dokazovaniu a právnej stránke veci, navrhnúť prípadné vykonanie ďalších dôkazov a bez vyhlásenia zopakovaného dokazovania za skončené. Tým, čo ale z pohľadu dovolateľky bolo najzásadnejším, bolo opätovné prihladnutie odvolacieho súdu na námietku premlčania práva vznesenú žalovanou nad rámec odvolacích dôvodov a rozpor takéhoto postupu s právnym názorom vysloveným v zrušujúcom uznesení najvyššieho súdu a napokon i nesprávne právne posúdenie, resp. nevyhodnotenie (odvolacím súdom) listu žalovanej právneho predchodcovi žalobkyne z 3. septembra 2007, pripojeného už k žalobe, ktorého obsahom bolo uznanie dlhu žalovanej na vrátenie nespotrebovaného poistného v sume 15.524 niekdajších Sk (teda čo do dôvodu aj výšky), spojené s existenciou domnienky trvania dlhu v čase uznania (podľa § 558 OZ) aj s nástupom desaťročnej premlčacej doby (podľa § 110 ods. 1 druhej vety OZ). Táto uplynula až 3. septembra 2017, žaloba bola preto podaná včas a rozsudok nevyporiadavajúci sa za takejto situácie s žiadnou inou otázkou než premlčaním nemôže obstať, namietalo sa dovolaním vytýkajúcim nižším súdom aj nedoručenie žalobkyňi zrušujúceho uznesenia sp. zn. 3Cdo/231/2019.

3. Žalovaná navrhla dovolanie odmietnuť ako oneskorené, resp. toto zamietnuť pre neexistenciu vytýkanej vady zmätočnosti, nemožnosť nazerania na jej list z 3. septembra 2017 ako na uznanie dlhu (keď tu ide len o automaticky generované oznámenie z jej informačného systému bez vôle poisťovne uznať dlh) a pre zánik práva uplatňovaného žalobou splnením dlhu (dôkazom čoho majú byť listiny odvolacím súdom neprijaté ako novoty).

4. V prejednávanej veci konanie začalo a aj súd prvej inštancie stihol rozhodnúť ešte za účinnosti skoršej úpravy procesného práva, teda Občianskeho súdneho poriadku (zákona č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení). Odvolací súd však rozhodoval už v režime CSP (po 1. júli 2016), aj prvé dovolacie konanie v tejto veci (vo veci sp. zn. 3Cdo/231/2019) tak začalo aj prebehlo až po nadobudnutí účinnosti právnych predpisov reprezentujúcich rekodifikáciu civilného procesu (okrem CSP tiež Civilný

mimosporový poriadok - zákon č. 161/2015 Z. z., Správny súdny poriadok - zákon č. 162/2015 Z. z. a zákon č. 125/2016 Z. z. o niektorých opatreniach súvisiacich s prijatím Civilného sporového poriadku, Civilného mimosporového poriadku a Správneho súdneho poriadku a o zmene a doplnení niektorých zákonov) a to isté logicky platilo tiež pre druhé dovolacie konanie, v ktorom tak ako v tom prvom aj otázky prípustnosti dovolania a jeho opodstatnenosti bolo už potrebné posudzovať podľa ustanovení CSP.

5. Najvyšší súd preto ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), a to za splnenia podmienky jej zastúpenia i spísania dovolania na to určenou osobou [§ 429 ods. 1 CSP v spojení s príslušnými ustanoveniami zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, v znení neskorších zmien a doplnení], ktoré inak v tejto veci pre nikým nespochybňované vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa dovolateľky ani nebolo nevyhnutné [§ 429 ods. 2 písm. a) CSP] skúmal predovšetkým bez pojednávania (§ 443, časť vety pred bodkočiarkou CSP) prípustnosť dovolania. Dospel pritom k záveru, že dovolanie i tentoraz treba považovať za prípustné a zároveň aj za dôvodné.

6. Ešte pred predostretím dôvodov, pre ktoré bol namieste takýto záver, sa však žiada uviesť (špecificky k parametru včasnosti dovolania a k zodpovedajúcej námietke z vyjadrenia žalovanej k dovolaniu), že dovolanie zjavne pre chybu v písaní obsahovalo nesprávny údaj o doručení napadnutého rozsudku žalobkyni 14.10. (októbra) 2022 namiesto správneho a tiež obsahom spisu podporovaného údajá 14.11. (novembra) 2022 (v tejto súvislosti porovnaj o. i. doručenkú na č. l. 359 p. v.), posledný deň dvojmesačnej lehoty na dovolanie (§ 121 ods. 3 v spojení s § 427 ods. 1 CSP) takto pripadol na sobotu 14. januára 2023 a dovolanie podané v pondelok 16. januára 2023 ako najbližší nasledujúci pracovný deň (§ 121 ods. 4 CSP) bolo podané včas.

7. Podľa § 420 CSP dovolaním možno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak (o. i.) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (písmeno f/ tu citovaného paragrafu).

8. Podľa § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení rozsudku súd (prvej inštancie) uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

9. Podľa § 387 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení (svojho potvrdzujúceho rozsudku) obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (odsek 2); odvolací súd sa v odôvodnení však musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie a vysporiadať sa s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní (odsek).

10. Podľa § 393 ods. 2 vety prvej CSP potom v odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uvedie stručný obsah napadnutého rozhodnutia, podstatné zhrnutie skutkových tvrdení a právnych argumentov strán v odvolacom konaní, prípadne ďalších subjektov, ktoré dôkazy v odvolacom konaní vykonal a ako ich vyhodnotil, zistený skutkový stav a právne posúdenie veci, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax; ustanovenia § 387 ods. 2 a 3 tým nie sú dotknuté.

11. K namietanému porušeniu práva na spravodlivý súdny proces sa vo všeobecnosti žiada uviesť (ako na to najvyšší súd upozornil už vo svojom prvom rozhodnutí v tejto veci), že právo, o ktorom je reč, je jedným zo základných práv a do jeho obsahu patrí viacero samostatných subjektívnych práv a princípov. Podstatou tohto práva je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa ich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Odňatím možnosti konať pred súdom (o ktoré tu vo svojej podstate a inak aj v zmysle terminológie skoršej úpravy procesného práva ide) sa rozumie postup súdu v rámci pred ním vedeného konania, ktorý možno označiť za nesprávny a ktorého dôsledkom je znemožnenie strane, aby realizovala procesné práva zaručované jej či už v CSP alebo iným predpisom procesného práva alebo aj len niektoré (jednotlivé) takéto právo (napr. práva zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, vykonávať práva a povinnosti strany sporu prostredníctvom zvoleného zástupcu, na presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia, na doručenie odvolania, na vyjadrenie sa k podanému odvolaniu, na doručenie vyjadrenia k odvolaniu a pod.).

12. Z práve priblíženého súboru práv právo na presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia neznamená len tomuto právu zodpovedajúcu povinnosť súdu formálne učiniť zadosť litere zákona a vypraviť písomné vyhotovenie rozhodnutia náležitosťami podľa § 220 ods. 2, resp. podľa § 387 ods. 2 a 3 a § 393 ods. 2 CSP, ale tiež povinnosť súdu postarať sa buď o to, aby v rámci odôvodnenia rozhodnutia zazneli objektívne uspokojivé odpovede na všetky v spore vzniknuté a pre vyriešenie predmetu sporu právne významné (relevantné) otázky a aby takéto odpovede v ich súhrne predstavovali dostatočne súdržný celok, alebo aby odôvodnenie (ako minimum) poskytlo aspoň všetky dostupné argumenty a vyvrátilo oponentúru vo vzťahu k tej parciálnej otázke, pri ktorej zodpovedaní určitým spôsobom už zaoberanie sa inými (ďalšími) otázkami nemá (postráda) zmysel.

13. Hoci je tu zároveň isté špecifikum aktuálnej úpravy civilného sporového procesu spočívajúce v pomerne kusej úprave zmeňujúcich rozhodnutí odvolacieho súdu (v porovnaní s rozhodnutiami potvrdzujúcimi na jednej a zrušujúcimi na druhej strane), táto strohosť nemá za následok nižšie štandardy na rozhodnutia vydávané v tejto procesnej forme, ale je to presne naopak. Potvrdzujúce rozhodnutie odvolacieho súdu je totiž spravidla stotožnením sa tiež s nosnou argumentáciou súdu prvej inštancie v prospech ním zvoleného spôsobu rozhodnutia (až na výnimky prijatia - odvolacím súdom - len spôsobu rozhodnutia súdu prvej inštancie) a úprava náležitostí tohto typu rozhodnutia v ustanoveniach § 387 ods. 2 a 3 CSP má za cieľ prakticky len zaceliť tie medzery v argumentácii (ak pravda tieto objektívne existujú), ktoré vznikli buď pre opomenutie súdu prvej inštancie zaujať stanovisko k niektorému už pred ním odznelému vyjadreniu, ktoré nejde označiť za nepodstatné alebo pre nutnosť vyporiadania sa s podobne podstatným tvrdením uplatneným až v odvolacom konaní. Zrušujúce rozhodnutia odvolacieho súdu potom sú dôsledkom stotožnenia sa odvolacieho súdu s odvolateľom v tom, že konanie v prvej inštancii prebehlo (a nebyť odvolania by aj skončilo) za cenu pochybení či opomenutí, pre ktoré je dôvod hovoriť o znátočnosti a/alebo prinajmenšom o predčasnosti rozhodnutia a z povahy veci štruktúra odôvodnenia takéhoto rozhodnutia má zodpovedať individuálnym okolnostiam konkrétnej veci a primárne akcentovať problém brániaci tomu, aby šlo pristúpiť ku konečnému rozhodnutiu. Zmeňujúce rozhodnutie odvolacieho súdu však obvykle stranu v prvej inštancii úspešnú robí neúspešnou a naopak tú neúspešnú úspešnou (nech aj toto pravidlo v takpovediac krištáľovo čistej podobe sa nebude môcť uplatniť vždy a v sporoch o peňažné plnenie, pripúšťajúcich odchýlné naloženie s jednotlivými čiastkovými nárokmi alebo aj rôznymi časťami toho istého nároku, v petite žaloby obrazne „zliatymi“ do jedného celku skôr zriedkavejšie) a práve preto v tomto prípade odvolací súd stíha povinnosť odôvodniť rozhodnutie vydané v tejto procesnej forme nielen zadost'učinením všeobecným požiadavkám kladeným na rozhodnutia v odvolacom konaní ustanovením § 393 ods. 2 CSP, ale tiež tak, aby zmeňujúce rozhodnutie bolo spôsobilé nahradiť zmeňované rozhodnutie súdu prvej inštancie (čo so sebou nesie širšie spektrum náležitostí odôvodnenia aj podľa § 220 ods. 2 CSP).

14. Pri riadení sa všetkými takýmito úvahami samozrejme nešlo odvolaciemu súdu upierať právo rozhodnúť sa pre cestu zvolenú ním v tejto veci už dvakrát, teda pre založenie rozhodnutia len na

jednom dôvode, principiálne pre rozhodnutie v neprospech iniciátora sporu postačujúcim (tu na premlčaní práva uplatneného žalobou). Aby takýto postup a najmä jeho výsledok ale mal „v ohni neskoršieho opravného konania“ (konania o dovolaní) šancu obstáť, vyžadovalo si to podstatne vyššiu mieru argumentačnej presvedčivosti, než akú predviedol odvolací súd v tentoraz napadnutom (už druhom) rozsudku. To pritom neplatilo len vo vzťahu k nezaujatíu odvolacím súdom dostatočne zrozumiteľného stanoviska, z ktorého by vyplýval i spôsob vyhodnotenia dôkazu listinou uvedenou už v žalobe a k tejto tiež pripojenou, ktorú podľa argumentácie z dovolania bolo treba považovať za uznanie dlhu zakladajúce beh novej desaťročnej premlčacej doby, ale predovšetkým vo vzťahu k absencii dostatočne úplného právneho posúdenia vzťahu strán sporu po zániku poistenia ako takého (ktorého súčasťou malo byť tiež vysvetlenie, ktoré časti úpravy OZ o premlčaní a prečo v rámci vysporiadania sa so zodpovedajúcou námietkou žalovanej bolo treba použiť).

15. Súbeh dvoch premlčacích dôb (tzv. subjektívnej a objektívnej) i potrebu uplatnenia práva (bez rizika úspechu námietky premlčania) v rámci ich prieniku (matematicky vyjadrené v čase, kedy už začala a ešte neuplynula jedna i druhá) totiž OZ predpokladá len v prípadoch nárokov na náhradu škody (§ 106) a bezdôvodného obohatenia (§ 107), žeby však malo ísť o niektorý z takýchto prípadov, ale z odôvodnenia tentoraz napadnutého rozsudku (na rozdiel od prvého rozsudku „operujúceho“ aj s odkazom na § 107 OZ) bezpečne vyvodíť nešlo (a ak by mal platiť opak a argumentovalo by sa bezdôvodným obohatením, na čo by šlo usudzovať z náznakov v poslednej vete bodu 14. odôvodnenia rozsudku na 10. strane jeho písomného vyhotovenia, muselo by tu prísť tiež k výberu prináležiacej skutkovej podstaty bezdôvodného obohatenia zo zákonom ponúkaných možností, pri ktorom by sa rozhodne nešlo uspokojiť s tvrdením, žeby plnenie poskytnuté právnym predchodcom žalobkyne ešte v čase existencie poistného vzťahu a majúce sa vrátiť žalovanou až potom, čo takýto vzťah zanikol, malo byť plnením bez právneho dôvodu).

16. Pre úplnosť a špecificky k námietke z dovolania o rozpore tentoraz napadnutého rozsudku s právnym názorom vysloveným v zrušujúcom uznesení možno ešte doplniť, že hoci dovolací súd rešpektuje právo odvolacieho súdu na „výmenu“ (určitú polemiku so závermi zo zrušujúceho uznesenia súdu dovolacieho), aby toto mohlo viesť k revízii záverov dovolacieho súdu, muselo by najskôr dôjsť k objektívne uspokojivému zodpovedaniu odvolacím súdom tej otázky, ktorá bola nastolená prvým dovolaním v tejto veci, a ktorej nevyriešenie spôsobilo tiež zrušenie prvého rozsudku odvolacieho súdu. Dovolací súd totiž nepopiera právo strany sporu brániacej sa požiadavke na peňažné plnenie uplatniť námietku premlčania kedykoľvek počas konania bez obmedzení plynúcich zo zásady koncentrácie konania, v prejednávanej veci však jadro sporu netkvelo v nevznesení žalovanou príslušnej námietky ešte v konaní na súde prvej inštancie a ani v jej nezopakovaní v odvolacom konaní, ale v tom, že žalovaná nevyhovenie takejto námietky ako nesprávnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie „nezakomponovala“ aj do svojho odvolania a nezahrnula ho (či už samo osobe alebo v spojení s inou skutočnosťou) pod niektorý zo zákonom predpokladaných odvolacích dôvodov podľa § 365 CSP a ak tak urobila až na pojednávaní odvolacieho súdu 11. júla 2018, šlo tu o zjavné doplnenie ďalšieho odvolacieho dôvodu až po uplynutí lehoty na odvolanie v rozpore s ustanovením § 365 ods. 3 CSP. Práve vyporiadanie sa s týmto rozmerom problému (prečo a na základe čoho, teda akej procesnej úpravy by malo byť možné založenie zmeňujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu v neprospech iniciátora sporu na akceptovaní takej nech aj hmotnoprávnej a až do skončenia uplatniteľnej námietky jeho procesného súpera, ktorú tento po jej neakceptovaní súdom prvej inštancie už súčasťou odvolania neurobil a ak tak urobil neskôr, stalo sa tak až po uplynutí lehoty na odvolanie) bolo úlohou odvolacieho súdu vyplývajúcou mu z uznesenia najvyššieho súdu z 29. januára 2025 sp. zn. 3Cdo/231/2019 a ak sa odvolací súd i svojim v poradí druhým rozsudkom splneniu takejto úlohy vyhol, súhlasiť bolo treba so žalobkyňou, že takýto postup bolo treba považovať za jeho neriadenie sa právnym názorom vysloveným v zrušujúcom uznesení v rozpore s ustanovením § 455 CSP aj za porušenie zásad kasačnej aj precedenčnej záväznosti zrušujúceho rozhodnutia dovolacieho súdu (v tejto súvislosti porovnaj R 76/2016). Bez povšimnutia pritom nešlo ponechať ani to, že doterajší obsah spisu neobsahuje spoľahlivý podklad pre vyvrátenie ďalšej dovolacej námietky, podľa ktorej jej pred rozhodnutím tentoraz napadnutým rozsudkom nebolo doručené zrušujúce uznesenie sp. zn. 3Cdo/231/2019 (v ktorej súvislosti porovnaj tiež R 141/2014).

17. Za opísaného stavu vecí oba vyššie priblížené postupy (opomenutia) odvolacieho súdu vykazovali

znaky postupu, ktorý mal za následok opätovné znemožnenie dovolateľke účinne uplatňovať jej patriace procesné práva v takej miere (intenzite), pri ktorej už nemožno hovoriť o zachovaní práva na spravodlivý proces. Takýto záver bol namieste navzdory tomu, že i tentoraz platilo, že ostatné dovolacie námietky žalobkyne dovolací súd nepovažoval za také, aby aj ony mali za následok zaťaženie konania pred odvolacím súdom vytýkanou tzv. zmätočnosťou vadou podľa § 420 písm. f) CSP.

18. Dovolaciemu súdu preto ani tentoraz neostalo iné, než rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 v spojení s § 450 CSP). V zhode s dovolacím návrhom takto vznikol dôvod naložiť len s rozsudkom odvolacieho súdu, pretože len jemu a konaniu odvolacieho súdu predchádzajúcemu takémuto rozhodnutiu šlo pričítať výskyt dovolaními opodstatnene vytknutej vady podľa § 420 písm. f) CSP a pre I. založenie rozhodnutia odvolacieho súdu v zmeňujúcej časti na dôvode vymykajúcom sa odvolacím dôvodom z odvolania žalovanej, II. odôvodnenie potvrdzujúceho výroku rozsudku prakticky len výsledkom konania vo zvyšku a III. závislosť oboch tzv. náhradových výrokov rozsudku na jeho výrokoch vo veci samej zrušiť ho bolo potrebné ako celok (napriek tomu, že u časti úrokov z omeškania žalobu zamietol už súd prvej inštancie a to aj tentoraz - porovnávajúc odôvodnenia rozsudkov oboch nižších súdov - z iného než odvolacím súdom použitého dôvodu).

19. V konaní nasledujúcom po vydaní tohto uznesenia preto odvolací súd bude musieť naozaj naplniť úpravu z ustanovenia § 455 CSP, podľa ktorej ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu. V novom rozhodnutí bude jeho povinnosťou rozhodnúť znova tiež o trovách pôvodného konania vrátane oboch dovolacích konaní (§ 453 ods. 3 CSP).

20. Toto uznesenie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.